

Willem van Gulik

Het geheime wapen van de Dampieres

1275 – 1304

Dat lang geleden godgewijde mannen, als 't ze goed uitkwam, al eens het zwaard omgordden en mee ten strijde trokken ... geen vrome ziel die erom maalde. Zo hakte in 1302 op de Kortrijkse Groeningekouter niet alleen de monnik van Saeftinge gretig op de Fransen in maar ook proost en aartsdiaken Willem van Gulik, een aanvoerder van het Vlaamse leger, liet er zich niet onbetuigd.

Niet de eerste de beste, die Willem. Weliswaar de tweede zoon van de van Gulik en de kleinzoon van de graaf van Vlaanderen, Gwijde van Dampierre, maar bovendien een vreemde eend in de adellijke bijt: een graaf met een intellectuele vorming! Theologie en vooral astrologie interesseren deze imposante, zwierige en gedreven man.

Na studies aan de universiteit van Bologna wordt hij aartsdiaken van Luik en proost van het Sint-Servaaskapittel van Maastricht. Een kerkelijke carrière! Maar in hart en nieren blijft hij een ridder. Een Dampierretelg die het opneemt tegen de Franse koning. Die houdt Willems grootvader Gwijde en zijn oom Robrecht van Bethune gevangen en wil Vlaanderen bij Frankrijk inlijven. Dat Filips de Schone bovendien de paus belaagt, zint onze aartsdiaken ook niet.

Fotobron: Mon Biebuyck De Roots van de Westhoek

Willem raakt er ernstig gewond maar de Vlamingen zegevieren. Groeninge wordt le *désastre de Courtrai* voor de Fransen.

In de nasleep ervan strijdt Willem van Gulik – zelfs nadat hij tot aartsbisschop van Keulen is gekozen – verder aan de zijde van de Dampierres tegen nieuwe Franse strooptochten. Zijn geloof in magische krachten maakt hem overmoedig. Op handen gedragen door zijn troepen acht hij zich onoverwinnelijk. Maar in de slag bij Pevelenberg in 1304 loopt het mis. Tijdens zijn drieste, roekeloze verrassingsaanval op de lijfwacht van de koning wordt Gulik omsingeld en gedood.

Willems lijk is nooit geïdentificeerd, zijn wapenrusting nooit teruggevonden. Dit verklaart de toenmalige legende dat hij zou terugkeren als Vlaanderen zijn hulp weer nodig had.

Een Gentse minderbroeder-kroniekschrijver is kritischer en zag Guliks dood als een straf van God: '... want hij maakte gebruik van de diensten, de raad en de vriendschap van magiërs, tovenaars en de meest losbandige lieden.'

Fotobron: Pieter Vandendries

Als Willem begin 1302 vanuit het Maasland met zijn huurleger in Brugge aankomt, verwelkomen de Bruggelingen hem als de redder van Vlaanderen en roepen hem uit tot ruwaard, zeg maar tot plaatsvervanger van de gevangen graaf. 'Ik denk dat het de Franse koning zal berouwen dat hij mijn grootvader gevangen houdt', orakelt hij.

En ja. Gulik haalt zijn gram op de Gulden-sporenslag. Als een van de aanvoerders van de Vlaamse stedelingen en boeren, vecht hij op die 11de juli onversaagd in de vuurlinie tegen het professioneel ridderleger van Filips de Schone.